

HEA PATSIENT

Eestis toimub üleminek pabersaatekirjadelt digisaatekirjadele. See tähendab, et eriarsti saatekirja enam paberil patsiendile ei väljastata, vaid see liigub digitaalselt tervise infosüsteemi kaudu. Selleks, et üleminek oleks sujuv ja toimuks tõrgeteta, teevad Sotsiaalministeerium, Eesti Haigekassa, Tervise ja heaolu infosüsteemide arendamise keskus, Eesti Perearstide Selts ja Eesti Haiglate Liit omavahel tihedat koostööd.

Millal on saatekirja vaja?

- Eriarstile aja broneerimise aluseks on perearsti või teise eriarsti otsuse tulemusena vormistatud digisaatekiri. Saatekiri koostatakse ainult meditsiinilisel näidustusel ning see sisaldab teise arsti jaoks olulist informatsiooni patsiendi terviseprobleemi kohta. Saatekiri on vajalik nii juhul, kui perearst suunab patsiendi eriarsti vastuvõtule, kui ka juhul kui ühe eriala eriarst suunab patsiendi teise eriarsti juurde.
- Saatekiri on vajalik pöördumiseks kõigi eriala arstide poole v.a. perearst, günekoloog, naha-suguhaiguste arst, silmaarst ja psühhiaater.
- Saatekiri peab olema olemas enne eriarsti vastuvõtuaja broneerimist
- Kui patsient pöördub saatekirja nõudega eriarsti vastuvõtule ilma saatekirjata, siis on vastuvõtt ja kõik kaasnevad teenused talle tasulised.
- Patsient saab vaadata nii kõiki talle väljastatud kui ka broneeringuga seotud digisaatekirju riiklikust patsiendiportaalist digilugu.ee. Seal on nähtavad ka kõik eestkostetavate ja esindatavate saatekirjad.

Perearst saab eriaarstiga konsulteerida ka e-konsultatsiooni kaudu

- Vajadusel võib perearst kasutada ka e-konsultatsiooni teenust. Sel juhul saadab perearst patsiendi raviga seotud küsimuse läbi tervise infosüsteemi otse eriarstile. Küsimus vaadatakse eriarsti poolt läbi ning konsulteeritakse perearsti patsiendi edasise käsitluse suhtes või patsient kutsutakse eriarsti vastuvõtule st patsient võetakse eriarsti poolt üle. Perearst teavitab alati patsienti kui ta eriarstilt e-konsultatsiooni küsib ning palub ka patsiendi kontakttelefoni, mis märgitakse saatekirjale.
- Eriarst annab perearstile tervise infosüsteemi kaudu tagasisidet hiljemalt nelja tööpäeva jooksul. Kui eriarst otsustab patsiendi vastuvõtule kutsuda, siis võetakse patsiendiga, arvestades terviseprobleemi kiireloomulisust, ühendust kuni kuue tööpäeva jooksul, mistõttu on oluline, et patsiendi antud telefoninumber oleks korrektne ja patsient ise sel perioodil telefoni teel kättesaadav.

Mis muutub pabersaatekirjade asendumisel digisaatekirjadega?

- Arst teavitab alati patsienti digisaatekirja koostamisest ja tervise infosüsteemi saatmisest. Patsiendi palvel võib arst anda talle meeldetuletuseks kaasa ka kirjaliku meespea.
- Kirjalik meespea ega ka digisaatekirja väljatrukk ei asenda digisaatekirja – eriarsti aja broneering tehakse ainult digisaatekirja alusel. Kui inimene pöördub aja broneerimiseks haigla poole paberile trükitud saatekirjaga, siis on haiglal kohustus alati kontrollida digisaatekirja olemasolu. Registratuuri töötajal ei ole õigust broneerida aega ilma digisaatekirjata.
- Juhul, kui arstil ei õnnestu vastuvõtu ajal digisaatekirja koostada/tervise infosüsteemi saata, siis võib ta selle patsiendiga kokkuleppe korral koostada/tervise infosüsteemi saata ka hiljem, kuid tuleb arvestada, et patsiendil on võimalik aega broneerida vaid digisaatekirja alusel.
- Isikule, kellel ei ole Eesti isikukoodi, väljastatakse pabersaatekiri.

Mida peab kindlasti teadma digisaatekirjadest?

- Saatekiri peab tervise infosüsteemis olema olemas enne aja broneerimist, seda kontrollitakse eriarsti aja broneerimisel.
- Saatekirja ei väljastata patsiendile tagasiulatuvalt. Näiteks olukorras, kus eriarsti vastuvõtt juba käib või on ära toimunud, ei ole perearstil enam võimalik sellele vastuvõtule saatekirja väljastada.
- Digisaatekirjal on kehtivusaeg. See on aeg, mille jooksul on võimalik saatekirjaga vastuvõtuaega broneerida. Vastuvõtt võib toimuda ka hiljem peale saatekirja kehtivusaja lõppu st, kui patsiendil on kehtiva digisaatekirja alusel aeg broneeritud, siis arsti vastuvõtu päeval ei pea saatekiri enam kehtiv olema.
- Digisaatekirjaga saab broneerida korraga ainult ühe aja. Tervise infosüsteem ei võimalda broneerida ühe saatekirja alusel samaaegselt aega mitme erineva arsti juurde. Kui patsient soovib panna uue aja sama saatekirja alusel, siis ta peab enne seda eelmise ajabroneeringu tühistama.
- Juhul, kui patsient jätab vastuvõtule ilmumata või arst/teenuseosutaja tühistab vastuvõtuaja, vabastatakse saatekiri vanast broneeringust ja patsient saab seda kasutada uue aja broneerimiseks, kui saatekirja kehtivusaeg pole läbi.

Kui arsti vastuvõtul on käidud...

- Ravi lõppedes koostab eriarst alati ravi kokkuvõtte ehk epikriisi. Sinna märgib ta omapoolsed soovitused patsiendile ning vajadusel suunised teistele tervishoiutöötajatele. Epikriisis peab olema alati märgitud, kui eriarst jätab patsiendi enda jälgimisele või suunab tagasi perearsti jälgimisele. Perearst saab seda infot tervise infosüsteemi kaudu vajadusel kasutada.
- Patsiendil on arsti koostatud epikriisi võimalik näha riiklikus patsiendiportaalis www.digilugu.ee
- Kui eriarsti juures selgub, et patsient vajab teise eriarsti vastuvõttu, siis vormistab uue saatekirja seesama eriarst. Patsient ei pea minema saatekirja saamiseks tagasi oma perearsti juurde.
- Kui eriarst jätab patsiendi enda juurde jälgimisele ja vastuvõtu graafik on avatud selle ajani, mil ta patsienti tagasi kutsub, broneerib eriarst ise patsiendile uue aja. Saatekirja sel juhul vormistama ei pea. Juhuks kui patsiendil on vaja vastuvõtuaega muuta, antakse talle selle tarvis kontaktnumber/ e-posti aadress vms.
- Kui eriarst jätab patsiendi enda juurde jälgimisele ja vastuvõtu graafik pole veel avatud selle ajani, mil ta patsienti tagasi kutsub, siis vormistab eriarst patsiendile nn tagasikutse saatekirja. Patsient ei pea sel juhul uuesti pöörduma perearsti poole saatekirja saamiseks, vaid võib olla kindel, et saab eriarsti väljastatud saatekirjaga järgmise eriarsti vastuvõtuaja broneerida. Seejuures tuleb arvestada ka võimalusega, et järgmisel korral ei saa täpselt sama eriarsti vastuvõtule.
- Juhul, kui eriarstil ei ole tehnilistel põhjustel võimalik patsiendile tagasikutse saatekirja vormistada ja tervise infosüsteemi saata, korraldab ta patsiendi tagasikutsumise oma vastuvõtule muul moel, andes patsiendile sellekohase selgituse. Kindlasti peab eriarst sel juhul lisama tagasikutse kohta info patsiendi ravi kokkuvõttesse ehk epikriisi, mis edastatakse tervise infosüsteemi.
- Kui patsiendile jääb segaseks, kas eriarst kutsus ta enda vastuvõtule tagasi või mitte, siis tuleks see eriarstilt enne vastuvõtu kabinetist lahkumist üle küsida.
- Kui eriarst ei andnud uut vastuvõtu aega, ei väljastanud tagasikutse saatekirja ega teinud epikriisi tagasikutse kohta märget, siis on ta käesoleva terviseprobleemi osas patsiendiga ravisuhte lõpetanud ning edasiseks jälgimiseks või kaebuste süvenemise korral tuleb patsiendil pöörduda perearsti vastuvõtule.

Täname Teid koostöö eest!

Sotsiaalministeerium ja Eesti Haigekassa